

Nij znano ti še, roža mlada,
Kakó se zove ta-le kraj;
Veselje tvoje je livada,
Cvetoči travniki in gaj.

Ko zrem v obličje tvoje jasno,
Ki radostno se mi smehlja;
Ko gledam tebe, dete krasno,
Zbudi bolést se maternjá.

Pogláj leseni križec mali,
Pod njim ti spava bratec tvoj;
V srcé nocój me hudo žali
Njegovih dni premajhni broj.

Skakljalo dete je veselo,
Cvetic dajal mu cvétni vrt; —
V pomládi rajskej ko cvetelo,
Odžela ga je bela smrt.

Zastónj pošiljam med mrličé
Otroku mati klic solzán; —
Ko angelj k sodbi vse pokličé,
Me ž njim bo združil sodnji dan. —

O bodi pridno, zlato dete,
Ti biser si jedini moj; —
Na nebu zvezdice pripete
Oznanjajo naj dom ti tvoj.“ —

Franjo Krek.

V vartsvo izročeno blagó.

Oče Primož je bil pobožen, užé prileten kmet. Imel je zeló bogaboječo ženo in dva sinova, ki sta bila njegovo največje veselje in podpora v sivej starosti. Necega dné odpotuje v daljni kraj, da obišče svoje soródnike. V tem, da ga nij bilo domá, razsajala je v njegovem kraju zeló huda kužna bolezen. Obá njegova sinova, čvrsta in zdrava, umna in bogaboječa, izbolela sta na tej bolezni in naglo umrla istega dne, ko se oče domóv povrne. Mati dene obá mrliča v stransko sobo in ju pogrne z belo odejo. Zvečer pride stari Primož domóv. „Kje sta sinova?“ bilo je njegovo prvo vprašanje, ko prijazno pozdravi svojo dobro ženo. „Ali sta iz dóma? Pokličí ju, da ju pozdravim in blagoslovim!“ — „Nijsta daleč iz hiše,“ odgovori žena in mu prinese večerjo na mizo. Primož je bil nocoj dobre volje; ves čas je pripovedoval ženi, kako dobro je bil sprejet od svojih soródnikov, katerih užé dalj časa nij bil obiskal. Ko se po večerji v gorečej molitvi zahvali dobremu Bogu za vse, kar mu je dal uživati čez dan, stopi žena k njemu, rekoč: „ljubi moj Primož! dovoli mi, da te nekaj vprašam.“ — „To smeš, kadar koli se ti poljubi,“ odgovori mož. — „Glej,“ nadaljuje žena, „pred nekaj dnevi mi je izročil imeniten gospod najdražje blagó v varstvo in zdaj hoče imeti to blagó zopet nazaj. Kaj praviš, ali mu ga dam?“ — „I preljuba žena, ne umejem te, kako govoriš danes. Ali ne veš, da to nij naša svojina, kar nam kdo izročí v varstvo, ter je treba lastniku izročeno blagó nazaj dati, kadar ga zahteva?“ — „To dobro vem, dragi moj Primož, a hotela sem vendar še poprej tebe vprašati o tem.“ To rekši, prime moža za roko, pelje ga v stransko sobo in odgrne mrliča. — „O Bog!“ zavpije oče ves iz sebe, „to sta moja dobra sinova — — moje jedíno veselje in tolažba na stare dni! Z veliko skrbjo in težavo sem ju na noge spravil in njíju odgoja mi je bila vedno prva skrb. In sinova sta mi bila tudi hvaležna; povračevala sta mi moj trud z zvestobo in ljubeznijo.“ — Mati zagrne svoj obraz v zastor in joka. Naposled prime moža za roko, prijazno govoreč: „ljubi Primož, ali nijsi ravno poprej rekel, da v varstvo izročeno blagó je treba lastniku vrniti, kadar ga zahteva od nas? Glej, Gospod je dal, Gospod je vzel, kakor se je Gospodu dopadlo, tako se je zgodilo. Imé Gospodovo bodi češčeno!“ — — „Ime Gospodovo bodi češčeno!“ pritrdi stari Primož ter objame plakajočo ženo, žalostno mater umrlih otrok.

Blagor otrokom, ki imajo pobožno mater, in možu, ki ima bogaboječo in plemenito ženo. Ona je najdražji biser v hiši. Kadar treba, govori z modrostjo ter nema drugega na jeziku nego blažene nauke in tolažilne besede v vseh nadlogah človeškega življenja.

P.

Aríjon.

(Zgodovinska pripovedka.)

Najslavnejših in najodličnejših pevcev in citrarjev v starej Greciji je bil Metimnejec Aríjon, katerega je vladar Perijander poklical na svoj dvor v mesto Korint. Ondu je preživel mnoga leta zelo spoštovan od kralja in naroda. Kar se ga polasti želja, da gre in obiše kraje, ki so izvori vse umetelnosti in petja. Podá se torej v mesto Tarent v južnej Italiji, kder si res pripoje veliko slavo in bogastvo. Hotéč se zopet povrniti v domačijo, odpluje na nekej ladiji iz Italije domóv.

Ko je Aríjonova ladija prispela na visoko morje, sklenejo mornarji, hrepenéč po njegovem premoženji, pahnití ga v morje in sí njegovo ímovíno razdeliti med seboj. Ta svoj naklep so mu tudi razodeli in zamán jim je Aríjon ponujal vse svoje imetje, da bi mu le njegovo borno življenje pustili. Hudobneži nijso marali njegovih prošenj. Ukažejo mu, da naj skoči v morje. Ali Aríjon si ipak izprosi milost, da sme v krasnej obleki opravljen pred svojo smrtjo še jedenkrat zapeti in svoje petje spremljati na citrah. Mornarji mu to nedolžno veselje radi dovolijo, užé zaradi tega, ker so bili radovedni, kako je sloveči pevec očaroval s svojim petjem ves tedanji svet. Zavít v najlepšo in dragoceno, z zlatom prešito haljo, vstopi se Aríjon na barkin rób in v tem hipu zadoné njegovi rajski glasovi v sinji zrak. Nij se še izgubil zadnji ódmév nebeške melodije, da se slavní umételjník zavíhtí in skoči v vodo! — A glej čudo! Jedva ga je objel morski val, ko se pod njim dvigne iz vode delfin, ribi podobna sesavka, ki ga na svojem hrbtu kakor blisek nese tjá do Tenarskega nósa. Popolnem zdrav stopi Aríjon tukaj zopet na domača tla in hití v Korint, kder svojemu mogočnemu pokrovitelju Perijandru pové vso svojo dogodbo. Ako tudi se je to vladarju skoraj nemogoče dozdevalo, ipak mu odkaže stanovišče v svojej palači ter ukaže pozvedovati po malopridnih mornarjih. Kmalu so pripluli tudi ti do Korinta. Perijander jih dá takój poklicati k sébi. Povpraša jih po slovečem pevcu Aríjonu. „Slavní pevec Aríjon je bil v Tarentu, v največjej sreči in slavi, ko smo mi od ondot odjadrali,“ odgovoré hudobneži.

Pri tej priči stopi Aríjon v sobo pred nje, oblečen v tisto prezalo haljo in s citrami v roci — prav tako kakor so ga bili videli, predno je bil skočil v morje. Strah jih poprime in nijso si več upali tajiti svojega zločina. Perijander je hotel hudobneže obsoditi na smrt, ali Aríjon jim je izprosil manj hudo kazen, pregnanstvo iz domovine grške.

Ta zgodovinska pripovedka, — ako tudi nij vsa resnična — hrani v sebi zlati nauk, da se hudobija vselej prej ali pozneje sama kaznuje.

V. Erácén.